

המוקד להגנת הפרט

مركز الدفاع عن الفرد

רחוב אבו עוביידה 4
ירושלים 97200
טל. 02.6283555
פקס. 02.6276317

شارع أبو عبيده 4
القدس ٩٧٢٠٠
هاتف. ٠٢. ٦٢٨٣٥٥٥
فاكس. ٠٢. ٦٢٧٦٣١٧

mail@hamoked.org.il
www.hamoked.org.il

המוקד מודה למאות האנשים
והגופים בישראל ובעולם התומכים
בפעילותו. עיקר המימון מקורו
בישיות מדיניות זרות.

Founded by Dr. Lotte Salzberger
Registered Association
מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
עמותה רשומה
استسهة دلولة زلتسبرغر -
مكتب الشكاوي - جمعية مسجلة

תאריך: 31.5.2021
בתשובה נא לציין: 113185

בדוא"ל ובפקס: 02-9977326

לכבוד
אלוף פיקוד מרכז
מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית
באמצעות משרד פניות הציבור

[שלום רב,]

הנדון: הודעה מטעם מר גאנס, ת"ז _____ על כוונה לבצע פעולות
בנייה בחלקה בה שכן בית משפחת גאנס בדיר אלע'סון, אשר נהרס ביום
3.6.2003, או לחלופין בקשה לצו מחילה

1. הריני לפנות אליכם בשם מר גאנס שפרטיו בנדון, על מנת להודיעכם על כוונתו לבצע פעולות בנייה בחלקה בה שכן בית המשפחה עובר ליום 3.6.2003. לחלופין, וככל שהוצא צו החרמה והריסה על אותה חלקת קרקע, הינכם מתבקשים להציגו, ולהנפיק תחתיו צו מחילה.

פרטי האירוע שבבסיס פניה זו

2. ביום 9.12.2002 נעצר מר _____ גאנס, ת"ז _____, אחיו של _____ גאנס שבנדון, על ידי כוחות הביטחון של ישראל. בהמשך, _____ הורשע בגין עבירות של קשירת קשר לגרימת מוות בכוונה, ירי לעבר כוחות הצבא, וחברות בהתאחדות בלתי מותרת ונידון ל-18 שנות מאסר. הוא ריצה את עונשו והשתחרר לאחרונה.

3. ככל הנראה, ובעקבות האמור, החליטו גורמי הצבא, להרוס ביום 3.6.2003 את המבנה שבו התגורר הנ"ל, בכפר דיר אלע'סון שבנפת טול כרם, וזאת מבלי שנשלחה הודעה מקדימה על הכוונה לבצע זאת, ואף מבלי שהוצג צו בפני בני המשפחה שהיו צפויים להיפגע מפעולת ההריסה.

4. בשעה 2:00 בלילה, אור ליום 3.6.2003, הגיעו כוחות רבים של הצבא, וללא כל התראה הוציאו את דיירי המבנה בו התגורר מר _____ כמו גם את השכנים והרסו את המבנה באמצעות פיצוץ.

5. המבנה אשר נהרס ביום 3.6.2003 היה בן שתי קומות. המבנה כולו היה בבעלות משפחת גאנס. הקומה הראשונה הושכרה למשפחה אחרת. בקומה השנייה התגוררו _____ ואחיו _____. לא למותר לציין שהוריהם נפטרו מספר שנים לפני האירוע המתואר לעיל.

6. מאז, מר _____ אינו עושה שימוש במבנה ואף לא בחלקת האדמה שעליה היה בנוי הבית, וזאת על אף שמעולם לא הוצג בפניו מסמך רשמי מטעם גורמי הצבא לפיו הכריזו על החרמת הקרקע והמבנה.

7. כיום, ובחלוף 18 שנה, ואף לאחר שאחיו סיים לרצות את עונשו, מבקש מר _____ להודיע על כוונתו לבצע פעולות בנייה בקרקע עליה שכן בית המשפחה עובר להריסתו.

8. משההריסה בוצעה מבלי שהוצג צו לעיני מר _____, יש מקום לסבור כי הקרקע לא הוחרמה ומכאן שביכולתו לבצע את פעולות הבנייה האמורות מבלי החשש שכוחות הצבא יבקשו לעצור את פעולות הבנייה או להרוס את המבנה שעתיד להיבנות.

9. מכל מקום, ולמען הזהירות, וככל שקרקע זו הוחרמה על ידי המפקד הצבאי מכוח תקנה 119 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 (להלן: **תקנה 119**), יבקש מר _____ לראות בפנייה זו כבקשה להוצאת צו מחילה מכוח תקנה 119 וזאת מהטעמים שיפורטו להלן.

השיקולים המצדיקים הוצאת צו מחילה

10. המדובר בהריסה שבוצעה לפני 18 שנה, בעיצומה של האינתיפאדה השנייה, כך שחלוף הזמן כשלעצמו הינו סיבה המצדיקה את הפעלת הסמכות לשם הוצאת צו מחילה. יודגש, כי לשון התקנה מכירה בסמכות להוציא צו הריסה והחרמה ובאותו אופן בסמכות להוציא צו מחילה.

11. לא אחת, הדגיש המפקד הצבאי כי מאחורי הפעלת סמכותו מכוח תקנה 119 עומדים שיקולים של הרתעה, וכי אין בפעולה של הריסת בית כדי להוות אקט ענישתי. לנוכח דברים אלה, יש מקום להניח כי משהושגה המטרה של הרתעה, כלשונו של המפקד הצבאי, מתוקף אקט ההריסה, אין מקום בחלוף 18 שנה, להמשיך ולהעניש את בני המשפחה החפים מפשע, באמצעות המשך החרמת הקרקע.

12. מתווספת לכך, העובדה שנסיבות המעצר של מר _____, לא היו מקימות היום את ההצדקה להפעלת תקנה 119 על פי המבחנים שהתפתחו בפסיקה לאורך השנים.

13. הפסיקה של בג"ץ בשנים האחרונות צמצמה את פרשנותה של תקנה 119 והכירה בסמכות של המפקד הצבאי מכוח תקנה 119 רק במקרים חריגים. כיום, המפקד הצבאי מוציא צווי הריסה מכוח תקנה 119 כנגד אירועים שהביאו למותם של אנשים.

14. האירוע שעומד בבסיס פעולת ההריסה דנן, אינו אירוע שבמסגרתו אדם כלשהו קיפח את חייו. כתוצאה מהאמור, ואילו היה מדובר באירוע מהשנים האחרונות, המפקד הצבאי לא היה מוציא צו הריסה מכוח תקנה 119 והבית לא היה נהרס מלכתחילה.

15. במצב דברים זה, נראה שאילו גורמי הצבא היו פועלים כמתחייב על פי החוק, ומודיעים למשפחת גאנם על כוונת המפקד הצבאי להפעיל את הסמכות מכוח תקנה 119, משפחת גאנם הייתה יכולה להגן על עצמה מהאקט הדרסטי והפוגעני של הריסת הבית. נתון זה כשלעצמו מצדיק הפעלת הסמכות לבטל את ההחרמה.

16. בית המשפט הדגיש לאורך השנים שהפעלת הסמכות הנתונה למפקד הצבאי מכוח תקנה 119 הינה פועל יוצא של נסיבות הזמן והמקום. שינוי בשני פרמטרים אלה מחייבים את המפקד הצבאי לבחון מחדש את הנסיבות ולפעול בהתאמה.

17. כתוצאה מהאמור, גם אם הפעלת הסמכות הייתה נכונה בשעתה, ראוי לשוב ולבחון את המכלול. שינוי העיתים ומידת זיקתם ההדוקה של אלה לתכליות העומדות ביסוד התקנה, הם שיקולים שבהכרח מחייבים את המפקד הצבאי לבחון מחדש ולשקול אם קיימת עדיין הצדקה בהמשך ההחרמה ולהפעיל את סמכותו לבטלה, או כלשון התקנה למחילה (ראה בג"ץ 5696/09 **מוגריבי נ' אלון פיקוד העורף**).

18. דברים אלה, מחייבים אף במקרים בהם השתהה המפקד הצבאי בטרם הפעיל את סמכותו, ומבלי שבוצעה פעולת ההריסה, אשר כלשונו עשויה להביא להרתעה, כך שגם במקרים אלה יש מקום לשקול לבטל את ההחרמה מבלי שזו יצאה לפועל.

19. במקרה דנן, האפקט ההרתעתי הנטען, הושג עת פיצצו כוחות הצבא את הבית של משפחת גאנם ביוני 2003. המשך החרמת הקרקע אין בה כל ערך מוסף בהיבט ההרתעתי ומכאן שהחלטה שלא להפעיל את סמכות המחילה תהווה החלטה שאינה סבירה ואינה מידתית.

20. עוד יודגש, כי כפי שעלה במסגרת בג"ץ 6905/18 **לטיפה נאג'י נ' המפקד הצבאי**, אכיפת צווי הריסה והחרמה ישנים אינו דבר הנמצא בסדר עדיפות גבוה, דבר

המעיד על צורך ביטחוני נחות בהשוואה לאכיפת צו הריסה חדש. משמעו של הדבר כי התועלת ההרתעתית דועכת עם חלוף הזמן, ועל אחת כמה וכמה כשהבית כבר נהרס בעבר.

21. נוכח האמור, ועל סמך הדברים שפורטו לעיל נבקש בזאת להודיע על כוונת מר _____ גאנם לבצע פעולות בנייה בקרקע עליה שכן בית משפחתו שנהרס על ידכם ביום 3.6.2021.

22. ככל שבכוונתכם להתנגד להודעה זו, בטענה שעל הקרקע הוחל צו החרמה מכוח תקנה 119, נבקשכם להציג בפנינו ובהקדם את הצו האמור, וכן לשקול את הבקשה לבטל את ההחרמה בשל חלוף הזמן, העדר סמכות להפעלת התקנה על אירועים דומים בימים אלה, ולנוכח העובדה שלא ניתנה למשפחת גאנם הזכות לשימוע ולהליך הוגן, כדי להתגונן מפני אקט דרסטי של הריסת בית.

23. לטיפולכם ולהתייחסותכם המיידית.

בכבוד רב,

[נדיה דקה, עו"ד]